

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
Національної безпеки, права та
міжнародних відносин

27 серпня 2024 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

_____ Лариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 256 «Національна безпека»
освітньо-професійна програма «Національна безпека (за окремими сферами
забезпечення і видами діяльності)»

Схвалено на засіданні кафедри
національної безпеки, публічного
управління та адміністрування
26 серпня 2024 р., протокол № 7

Завідувач кафедри
_____ Світлана СВІРКО

Гарант освітньо-професійної
програми
_____ Ірина СУПРУНОВА

Розробник: асистент кафедри національної безпеки, публічного управління та
адміністрування Ніна ПОПОВИЧ

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 18/2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Національна ідентичність та національна безпека» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 256 «Національна безпека» освітньо-професійна програма «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 18/3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів 5	Галузь знань 25 «Воєнні науки»	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність 256 «Національна безпека»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 5,375	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	6
		Практичні	
		32 год.	6
		Лабораторні	
		–	-
		Самостійна робота	
86 год.	138 год.		
Вид контролю: залік			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 42, 6 % аудиторних занять, 57, 4 % самостійної та індивідуальної роботи.

для заочної форми навчання – 8 % аудиторних занять, 92 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування навичок та знань здобувачів вищої освіти про феномен національної ідентичності в Україні та світі, взаємозв'язок національної ідентичності та національної безпеки, вплив національної ідентичності на внутрішню і зовнішню політику держав, роль ідентичності в міжнародних конфліктах.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- оволодіння студентами системою знань з основ національної ідентичності;
- з'ясування здобувачами сутності і значення сучасних концепцій національної ідентичності та їх роль в процесах державотворення в демократичному суспільстві;
- з'ясувати роль національної ідентичності в демократичних, авторитарних і тоталітарних країнах.
- засвоєння та застосування категоріально-понятійного апарату національної ідентичності в системі забезпечення національної безпеки;
- розуміння ролі ідентичності в міжнародних конфліктах.
- з'ясування феномену національної ідентичності в Україні і світі.
- розуміння впливу національної ідентичності на внутрішню і зовнішню політику держав.

Після вивчення навчальної дисципліни студенти будуть **знати:**

- основи категоріально-понятійного апарату національної ідентичності в контексті забезпечення національної безпеки,
- роль національної ідентичності в контексті глобалізаційних процесів та безпекових викликів сучасності;
- світові тенденції забезпечення міжнародної безпеки в розрізі концептуалізації національної ідентичності;
- генеза формування ментальності та національної ідентичності українців;

Вміти:

- визначати вплив політичної системи на формування національної ідентичності;
- аналізувати та визначати основні виклики національній безпеці в контексті етнонаціональної політики;
- застосовувати правові механізми формування національної ідентичності;
- визначати медіакультурний вплив на формування національної ідентичності в умовах збройної агресії;
- критично аналізувати Концепцію Державної цільової соціальної програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2028 року;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/5

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; вести дискусію і відстоювати свою позицію; вміння шукати, аналізувати та використовувати інформацію;
- *уміння виступати привселюдно*: вміння публічно та професійно презентувати результати власних досліджень;
- *гнучкість і адаптивність*: уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, доброчесність, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Національна ідентичність як складова національної безпеки

Тема 1. Ідентичність як соціокультурний феномен.

Концептуалізація поняття «ідентичність». Свій, чужий, етнічність, ідентичність. Складові компоненти ідентичності. Особистісний (індивідуальний) та соціальний рівень ідентичності. Криза ідентичності: український вимір. Етнічна та національна ідентичність. Соціально-етнічні спільноти: етнос, народ, нація. Нація як духовна спільнота та її фундамент (соціальний клей). Нація і держава: генеза формування. Питання національних меншин та їх роль в забезпеченні національної безпеки.

Тема 2. Роль національної ідентичності в контексті глобалізаційних процесів та безпекових викликів.

Питання національної ідентичності крізь призму патріотизму. Зростання націоналізму в світі і маніпуляції національними почуттями. Національна ідентичність в демократичних, авторитарних і тоталітарних країнах. Крайні праві прояви національної ідентичності: націоналізм, нацизм, шовінізм. Глобалізація як визначальна тенденція світового розвитку. Досягнення та глобальні проблеми. Окрема держава & глобальна спільнота: як відповідати світовим тенденціям (інформатизація, уніфікація, стандартизація, темпоралізація та ін. і зберегти власне унікальне «обличчя»). Транснаціональна ідентичність. Космополітизм. Проблема трансформації ідентичностей у контексті міжнародної міграції.

Тема 3. Національна ідентичність та національна безпека: світові тенденції

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 6

забезпечення міжнародної безпеки.

Історичні передумови консолідації європейських країн. Виклики, досягнення, втрати. ЄС як еволюція ідеї «Сполучених штатів Європи». Європейські цінності, консолідуючі фактори, ментальність, ідентичність. Необхідні складові внутрішньої та зовнішньої політики держави у ХХІ ст. (позитивний та негативний досвід різних країн). НАТО: історія створення, основні завдання, ефективність. Зміни у світовому порядку, загрози та перспективи.

Тема 4. Вплив політичної системи на національну ідентичність.

Політичний режим (сутність, типологія, основні характеристики). Поняття ідеології. Характеристика основних ідеологій (історія формування, цінності, вплив/ актуальність у ХХІ столітті). Політичний популізм в контексті формування національної ідентичності. Політична активність (види, методи впливу громади на владу). Абсентеїзм: сутність, причини, світовий та український контекст. Громадянське суспільство як фундамент правової демократичної держави.

Тема 5. Культурний вимір забезпечення національної безпеки.

Значення мови, культурних традицій, релігії у формуванні національної ідентичності. Роль мови у формуванні ідентичності та державотворчих процесах. Національна ідея (світовий та український контекст). Вплив культурних традицій та релігії на формування ідентичності. Історична пам'ять та історія як наука: спільне та відмінне. Роль національних героїв у становленні нації та формуванні ідентичності. Національні герої різних країн світу. Українські національні герої.

Змістовий модуль 2. Українська національна ідентичність в контексті зовнішніх загроз сучасності

Тема 6. Українська національна ідентичність – гарант національної стійкості та безпеки держави.

Зміна парадигми державної політики в сфері формування та забезпечення національної ідентичності. Правові механізми формування національної ідентичності в період утвердження незалежності. Концепції Державної цільової соціальної програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2028 року. Мета, шляхи та способи реалізації. Виклики та проблеми, що виникають на шляху її впровадження. Медіакультурний вплив на формування національної ідентичності в умовах збройної агресії.

Тема 7. Генеза формування ментальності та національної ідентичності

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/7

українців

Знакові етапи та події формування й кристалізації української нації. Вплив Західної (Європейської) та Східної (Азійської) цивілізацій на український народ: духовна складова, політична та економічна. Цивілізаційна самоідентифікація українців. Поняття менталітету та ментальності, зв'язок з поняттям ідентичності. Основні риси української ментальності: зміст, як і коли виникли, як трансформувалися, як вплинули/ впливають на ідентичність. Питання національних меншин в Україні. Вплив історії перебування в межах інших державних утворень на українські землі. Етнічний склад України та особливості національної політики. Сусіди України: дипломатичні відносини, узгодження кордонів. Питання Кримського пів острова, Кубані.

Тема 8. Війна росії в Україні як війна за ідентичність

Національна ідентичність в Росії та Україні. Історія знищення української національної ідентичності Росією. Російські міфи як інструмент ведення інформаційної війни росії. Політика «м'якої сили» в контексті формування міфологізованого концепту «росія-наддержави» в міжнародному контексті. Російсько-українська війна і питання національної ідентичності.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Національна ідентичність як складова національної безпеки								
Тема 1. Ідентичність як соціокультурний феномен	18	4	4	10	18	2	-	16
Тема 2. Роль національної ідентичності в контексті глобалізаційних процесів та безпекових викликів	20	4	4	12	20	2	-	18

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 8

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Тема 3. Національна ідентичність та національна безпека: світові тенденції забезпечення міжнародної безпеки	20	4	4	12	20	-	2	18
Тема 4. Вплив політичної системи на національну ідентичність	18	4	4	10	18	-	-	18
Тема 5. Культурний вимір забезпечення національної безпеки	20	4	4	12	20	-	-	20
Разом за змістовий модуль 1	96	20	20	56	96	4	2	102
Змістовий модуль 2. Українська національна ідентичність в контексті зовнішніх загроз сучасності								
Тема 6. Українська національна ідентичність – гарант національної стійкості та безпеки держави	18	4	4	10	18	-	2	16
Тема 7. Генеза формування ментальності та національної ідентичності українців	18	4	4	10	18	2	-	16
Тема 8. Війна росії в Україні як війна за ідентичність	18	4	4	10	18	-	2	16
Разом за змістовий модуль 2	54	12	12	30	54	2	4	48
ВСЬОГО	150	32	32	86	150	6	6	138

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 18/9

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Національна ідентичність як складова національної безпеки			
1	Тема 1. Ідентичність як соціокультурний феномен 1. Концептуалізація поняття «ідентичність». 2. Свій, чужий, етнічність, ідентичність. 3. Складові компоненти ідентичності. 4. Особистісний (індивідуальний) та соціальний рівень ідентичності. 5. Криза ідентичності: український вимір. 6. Етнічна та національна ідентичність. 7. Соціально-етнічні спільноти: етнос, народ, нація. 8. Нація як духовна спільнота та її фундамент (соціальний клей). 9. Типологія націй. 10. Питання національних меншин та їх роль в забезпеченні національної безпеки.	4	2
2	Тема 2. Роль національної ідентичності в контексті глобалізаційних процесів та безпекових викликів 1. Питання національна ідентичність крізь призму патріотизму. 2. Зростання націоналізму в світі і маніпуляції національними почуттями. 3. Національна ідентичність в демократичних, авторитарних і тоталітарних країнах. 4. Крайні праві прояви національної ідентичності: націоналізм, нацизм, шовінізм 5. Глобалізація як визначальна тенденція світового розвитку. Досягнення та глобальні проблеми. 6. Окрема держава & глобальна спільнота: як відповідати світовим тенденціям (інформатизація, уніфікація, стандартизація, темпоралізація та ін. і зберегти власне унікальне «обличчя». 7. Транснаціональна ідентичність. Космополітизм. 8. Проблема трансформації ідентичностей у контексті міжнародної міграції	4	2
3	Тема 3. Національна ідентичність та національна безпека: світові тенденції забезпечення міжнародної безпеки 1. Історичні передумови консолідації європейських країн. Виклики, досягнення, втрати. 2. ЄС як еволюція ідеї «Сполучених штатів Європи». 3. Європейські цінності, консолідуючі фактори, ментальність,	4	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 10

	<p>ідентичність.</p> <p>4. Необхідні складові внутрішньої та зовнішнього політики держави у XXI ст. (позитивний та негативний досвід різних країн).</p> <p>5. НАТО: історія створення, основні завдання, ефективність.</p> <p>6. Зміни у світовому порядку, загрози та перспективи.</p>		
4	<p>Тема 4. Вплив політичної системи на національну ідентичність.</p> <p>1. Політичний режим (сутність, типологія, основні характеристики).</p> <p>2. Поняття ідеології. Характеристика основних ідеологій (історія формування, цінності, вплив/ актуальність у XXI столітті).</p> <p>3. Політичний популізм в контексті формування національної ідентичності.</p> <p>4. Політична активність (види, методи впливу громади на владу).</p> <p>5. Абсентеїзм: сутність, причини, світовий та український контекст.</p> <p>6. Громадянське суспільство як фундамент правової демократичної держави.</p>	4	-
5	<p>Тема 5. Культурний вимір забезпечення національної безпеки</p> <p>1. Значення мови, культурних традицій, релігії у формуванні національної ідентичності.</p> <p>2. Роль мови у формуванні ідентичності та державотворчих процесах.</p> <p>3. Національна ідея (світовий та український контекст).</p> <p>4. Вплив культурних традицій та релігії на формування ідентичності.</p> <p>5. Історична пам'ять та історія як наука: спільне та відмінне.</p> <p>6. Роль національних героїв у становленні нації та формуванні ідентичності.</p> <p>7. Національні герої різних країн світу.</p> <p>8. Українські національні герої.</p>	4	-
Змістовий модуль 2. Українська національна ідентичність в контексті зовнішніх загроз сучасності			
6	<p>Тема 6. Українська національна ідентичність – гарант національної стійкості та безпеки держави</p> <p>1. Зміна парадигми державної політики в сфері формування та забезпечення національної ідентичності.</p> <p>2. Правові механізми формування національної ідентичності в період утвердження незалежності.</p> <p>3. Концепції Державної цільової соціальної програми з утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2028 року.</p> <p>4. Мета, шляхи та способи реалізації. Виклики та проблеми, що виникають на шляху її впровадження.</p>	4	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 11

	5. Медіакультурний вплив на формування національної ідентичності в умовах збройної агресії		
7	<p>Тема 7. Генеза формування ментальності та національної ідентичності українців</p> <p>1. Знакові етапи та події формування й кристалізації української нації.</p> <p>2. Вплив Західної (Європейської) та Східної (Азійської) цивілізацій на український народ: духовна складова, політична та економічна.</p> <p>3. Цивілізаційна самоідентифікація українців.</p> <p>4. Поняття менталітету та ментальності, зв'язок з поняттям ідентичності.</p> <p>5. Основні риси української ментальності: зміст, як і коли виникли, як трансформувалися, як вплинули/ впливають на ідентичність.</p> <p>6. Питання національних меншин в Україні.</p> <p>7. Вплив історії перебування в межах інших державних утворень на українські землі.</p> <p>8. Етнічний склад України та особливості національної політики.</p> <p>9. Сусіди України: дипломатичні відносини, узгодження кордонів.</p> <p>10. Питання Кримського пів острова, Кубані.</p>	4	2
8	<p>Тема 8. Війна росії в Україні як війна за ідентичність</p> <p>1. Національна ідентичність в Росії та Україні.</p> <p>2. Історія знищення української національної ідентичності росією.</p> <p>3. Російські міфи як інструмент ведення інформаційної війни росії.</p> <p>4. Політика «м'якої сили» в контексті формування міфологізованого концепту «росія-наддержава» в міжнародному контексті.</p> <p>5. Російсько-українська війна і питання національної ідентичності.</p>	4	-
РАЗОМ		32	6

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 12

Змістовий модуль 1. Національна ідентичність як складова національної безпеки				
1	Тема 1. Ідентичність як соціокультурний феномен 1. Ціннісний аспект ідентичності. Ідентичність як самосвідомість. 2. Ідентичність крізь призму досліджень зарубіжних вчених. 3. Ідентичність – предмет наукового дискурсу вітчизняних науковців.	10	17	
2	Тема 2. Роль національної ідентичності в контексті глобалізаційних процесів та безпекових викликів 1. Універсальна ідентичність – апогей розвитку європейських цінностей. 2. Нація та націоналізм: генеза формування.	12	17	
3	Тема 3. Національна ідентичність та національна безпека: світові тенденції забезпечення міжнародної безпеки 1. Постбіполярна система міжнародної безпеки: аспект національної безпеки. 2. Національна політика США в контексті забезпечення глобальної безпеки.	12	17	
4	Тема 4. Вплив політичної системи на національну ідентичність 1. Національна ідея як центральна теза риторики авторитарного режиму. 2. Порівняльна характеристика законодавства країн демократичного та не демократичного політичного режиму в системі формування національної ідентичності.	10	18	
5	Тема 5. Культурний вимір забезпечення національної безпеки 1. Історіографічний аналіз формування концепту української національної ідеї. 2. Міфологізація та героїзація історії в контексті забезпечення національної ідеї.	12	18	
Змістовий модуль 2. Українська національна ідентичність в контексті зовнішніх загроз сучасності				
6	Тема 6. Українська національна ідентичність – гарант національної стійкості та безпеки держави 1. Етапи формування української національної ідентичності. 2. Українська національна ідентичність – мультикультурний вимір.	10	17	
7	Тема 7. Генеза формування ментальності та національної ідентичності українців 1. Правове забезпечення прав національних меншин як умова національної безпеки полікультурної держави. 2. Концепція Державної цільової національно-культурної програми «Єдність у розмаїтті» до 2034 року.	10	17	
8	Тема 8. Війна росії в Україні як війна за ідентичність 1. Способи протидії російській інформаційній війні. 2. Історичний міфодизайн як засіб формування національної ідентичності.	10	17	
РАЗОМ		86	138	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 18/ 13

7. Індивідуальні самостійні завдання

Завдання 1.

Проаналізуйте одну з визначних особистостей української історії (політичний, громадський чи державний діяч, письменник, митець, наковець) та визначте його вплив на формування української національної ідентичності.

Завдання 2.

Проаналізуйте одну з визначних особистостей світової історії (політичний, громадський чи державний діяч, письменник, митець, наковець) та визначте його вплив на формування національної ідентичності певної країни.

Завдання 3.

Порівняйте прояви патріотизму в різних країнах світу (наприклад, США, Україна, Франція) і проаналізуйте, як ці прояви відрізняються в залежності від національних контекстів.

Завдання 4

Дослідіть, як націоналізм використовується для маніпуляцій у політичних та суспільних процесах: оберіть два-три приклади зростання націоналізму у світі (наприклад, Brexit у Великобританії, праві рухи у США або Угорщині).

Проаналізуйте, які методи використовуються для маніпуляції національними почуттями населення в цих випадках.

Завдання 5

Проведіть дослідження про позитивні та негативні наслідки глобалізації для національної ідентичності.

Завдання 6

Дослідіть, як країни можуть адаптуватися до глобальних тенденцій і зберігати свою унікальну ідентичність. Виберіть приклади країн, які успішно інтегруються в глобальну спільноту, але зберігають свою національну ідентичність (наприклад, Японія, Швейцарія).

Завдання 7

Дослідіть вплив міграції на національну ідентичність мігрантів та приймаючих країн. Дослідіть приклади трансформації національних ідентичностей мігрантів (наприклад, українські діаспори у Канаді чи Польщі).

Студент обирає на вибір одне індивідуальне завдання для виконання. Форма виконання – письмова робота обсягом 5-7 сторінок (розмір шрифту – 14 пунктів (для таблиць та рисунків – 12 пунктів), поля – 2 см, міжрядковий інтервал – 1,5 для таблиць та рисунків – 1).

Виконане індивідуальне науково-дослідне завдання подається викладачу, який читає лекційний курс з даної дисципліни, не пізніше ніж за 1 місяць до іспиту. Можливий захист завдання шляхом усного звіту здобувача про виконану роботу (до 5 хв.).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 14

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- Вербальні методи (лекція, пояснення)
- Наочні методи (презентація)
- Практичні методи (вирішення кейсів)
- Дискусійний метод
- Дослідницький метод
- Проблемний метод
- Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, виконання завдань, проведення розрахунків, підготовка доповідей, написання тез)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів:

- Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання
- Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, кейсів
- Поточне тестування
- Перевірка виконання індивідуальних завдань
- Самооцінювання та взаємооцінювання
- Залік

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
-----------------------------------	----------------------------

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 15

	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	100
Підсумкова семестрова оцінка	100	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	60	60
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	40	40
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали):		
1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах	10	10
2. Підготовка наукових статей	7	7
3. Підготовка тез доповідей наукових конференцій	3	3
Разом за виконання завдань поточного контролю	100	100

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	10	10
Участь у дискусії	10	10
Виконання тестових завдань	10	10
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	30	30
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	60	60

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 16

балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти набрав за поточний контроль 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 50 балів або більше.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Студенти можуть пройти на освітній онлайн-платформі «Зрозуміло!» курс лекцій «Єдина Україна: становлення національної ідентичності». У випадку успішного проходження курсу та отримання підтверджуючого сертифікату, результати будуть перезараховані під час вивчення двох тем у 2 змістовному модулі «Українська національна ідентичність в контексті зовнішніх загроз сучасності». URL: <https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:eef+EEF-046+Nov2023/about>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 17

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Нація	Nation
2	Націоналізм	Nationalism
3	Ідентичність	Identity
4	Ідентифікація	Identification
5	Національна ідентичність	National identity
6	Патріотизм	Patriotism
7	Шовінізм	Chauvinism
8	Нацизм	Nazism
9	Абсентеїзм	Absenteeism
10	Глобалізація	Globalization
11	Етнічність	Ethnicity
12	Національна безпека	National security
13	Ксенофобія	Xenophobia
14	Неонацизм	Neo-Nazism
15	Етнічна ідентичність	Ethnic identity
16	Транснаціональна ідентичність.	Transnational identity.
17	Космополітизм	Cosmopolitanism
18	Глобалізація	Globalization
19	Фашизм	Fascism

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 18

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
20	Екстремізм	Extremism
21	«М'яка сила»	"Soft power"
22	Етнос	Ethnos
23	Етнічна група	Ethnic group
24	Етноцид	Ethnocide
25	Геноцид	Genocid

12. Рекомендована література

Основна література

- Кіндратець О.М., Сергієнко Т.І. "Національна ідентичність як умова збереження та зміцнення державного суверенітету." *Серія: Історія. Політологія* 35-36 (2023): 78-89. URL: <https://visnyk.mu.edu.ua/index.php/politologia/article/view/12>
- Климочук, В. (2020). Національна ідентичність за умов глобалізації: дилеми та перспективи сучасної України. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*, (33), 108-114. URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/33_2020/16.pdf
- Консолідаційна модель національної ідентичності: від теорії суверенітету до теорії політичної модернізації: монографія. Київ: «Видавництво Людмила», 2020. 364 с. URL: https://npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/dicer/D_26.053.12/Rydenko_monogragial_904.pdf
- Мосієнко, О., Гордійчук, О., Клименко, І., & Кондратюк, Ю. (2024). Національна безпека України: аналіз ризиків та викликів. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/handle/123456789/8635>
- Національна безпека в контексті європейської інтеграції України: підручник / Г. П. Ситник, М. Г. Орел; за ред. Г. П. Ситника. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2021. 372 с. URL: <http://ipacs.knu.ua/pages/dop/336/files/7148e643-1410-42f1-a6b6-f4cf15aeb638.pdf>
- Національна безпека: світоглядні та теоретико-методологічні засади : монографія / за заг. ред. О. П. Дзьобаня. Харків : Право, 2021. 776 с. URL: https://ippi.org.ua/sites/default/files/monografiya- page_1-5.pdf
- Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності: Закон України від 13.12.2022. 2834-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text>
- Сучасні проблеми національно-культурної ідентичності: регіональний вимір : зб. наук. статей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.09- 05.01/076.00.1/М/ОК2- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18/ 19

конференції (24-25 вересня 2020 року). – Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2020. – 385 с. URL: <http://surl.li/tkttqz>

9. Руденко Ю.Ю. "Консолідаційна модель національної ідентичності: від теорії суверенітету до теорії політичної модернізації." (2020). URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/39454>

10. Bevz, T. (2020). Українська ідентичність і національна безпека у викликах сьогодення. *Українознавство*, (4 (77)), 143-158. URL: <http://nrps.ukma.edu.ua/index.php/2413-7065/article/view/217504>

Допоміжна література

1. Степико М. Т. Українська ідентичність: феномен і засади формування : монографія / М. Т. Степико. – К. : НІСД, 2011. – 336 с.

2. Політичні механізми формування громадянської ідентичності в сучасному українському суспільстві / Колективна монографія. – К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2014. – 296 с.

3. Гібернау М. Ідентичність націй. К.: Темпора. 2018. 303 с.

4. Донскіс Л. Збентежена ідентичність і сучасний світ. К.: Факт. 2020. 311 с.

5. Касьянов Г. Теорії нації і націоналізму. К.: Либідь. 1999. 352 с.

6. Розумний М. Виклики національного самовизначення. К.: НІСД, 2019. 196 с

7. Рябчук М. Лексикон націоналіста та інші есеї. Львів: Вид-во Старого Лева. 2022. 216 с. 7.

8. Сміт Е. Національна ідентичність. К.: Основи. 1994. 222с.

9. Сміт Е. Культурні основи націй. К.: Темпора. 2010. 311 с.

10. Сміт Е. Нації і націоналізм у глобальну епоху. К.: Ніка-Центр. 2006. 320 с.

11. Тимченко В. Модерний націоналізм. Глобальні катастрофи та як їм зарадити. К.: Медіа. 2019. 614 с

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт бібліотеки Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://lib.ztu.edu.ua>.

2. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://learn.ztu.edu.ua>.

3. Сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

4. Сервіс Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua>.

5. Наукометрична база Scopus. URL: <https://www.scopus.com/search/form.uri?display=basic&zone=header&origin=searchbasic#basic>.